

POSTANOWIENIE

Dnia 16 września 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kamil Zaradkiewicz

w sprawie z wniosku A. L., Z. P., M. S. i Y. P.
przy uczestnictwie A. M., S. M., M. M., C. B., S. M., E. S. i M. R.
o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 16 września 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawczyni A. L. od postanowienia Sądu
Okręgowego w P.
z dnia 23 maja 2019 r., sygn. akt I Ca (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 23 maja 2019 r. Sąd Okręgowy w P. w sprawie z wniosku A. L., Z. P., M. S. i Y. P. z udziałem A. M., S. M., M. M., C. B., S. M., E. S. i M. R. o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości na skutek apelacji uczestników od postanowienia Sądu Rejonowego w J. z 22 grudnia 2017 r. zmienił zaskarżone postanowienie w ten sposób, że stwierdził, że M. P. i W. P. nabyli z dniem 4 listopada 1971 r. na zasadzie wspólności ustawowej małżeńskiej własność nieruchomości oznaczonej jako działki o numerach [...]55 o pow. 1,26 ha i [...]41 o pow. 0,43 ha położonych w W. gmina P., dla których Sąd Rejonowy w J. V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą Nr (...), oddalił wniosek

w pozostałym zakresie oraz zasadził od wnioskodawców A. L., Z. P., M. S. i Y. P. na rzecz M. M., S. M. i M. R. solidarnie kwotę 1.350 (tysiąc trzysta pięćdziesiąt) złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Skargę kasacyjną wywiodła Wnioskodawczyni A. L. zaskarżając postanowienie w całości i wnosząc o uchylenie zaskarżonego postanowienia Sądu Okręgowego w P., o orzeczenie co do istoty sprawy ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w P. do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania, a także o zasądzenie od uczestników postępowania kosztów postępowania za I i II instancję oraz kosztów postępowania kasacyjnego. Ponadto Wnioskodawczyni wniosła o rozpoznanie skargi na rozprawie.

Postanowieniu Sądu Okręgowego w P. Skarżąca zarzuciła naruszenie prawa materialnego, tj. art. 1 ustawy z dnia 26 października 1971 r. o uregulowaniu własności gospodarstw rolnych (Dz. U. Nr 27, poz. 250) w zw. z art. 4 ustawy z dnia 28 marca 1982 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny (Dz. U. z 1982 r., Nr 11, poz. 81), a także przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na wynik sprawy, tj. 1) art. 328 § 2 k.p.c. w zw., z art. 361 k.p.c., art. 391 § 1 k.p.c. oraz art. 382 k.p.c., 2) art. 382 k.p.c., oraz 3) art. 381 k.p.c. oraz art. 217 § 1 i 2 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania Wnioskodawczyni wskazała, iż skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Ocena wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz jego uzasadnienia pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wymagają uwzględnienia i wskazania utrwalonych w orzecznictwie Sądu Najwyższego standardów odnoszących się do wymagań, jakie powinien spełniać wniosek.

Po pierwsze, w obowiązującym systemie prawnym skarga kasacyjna stanowi nadzwyczajny środek zaskarżenia. Szczególny jej charakter prowadzi do wniosku, iż jej rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego. Obok niego, czy wręcz w pierwszej kolejności, mają swoje źródło w interesie

publicznym, którego urzeczywistnieniu służy postępowanie kasacyjne. Postępowanie to bowiem nie może być traktowane i nie zostało ukształtowane jako postępowanie przed sądem trzeciej instancji w sprawie indywidualnej. Założenie to determinuje zakres dopuszczalności skargi kasacyjnej, charakter postępowania kasacyjnego, a także - co istotne na etapie tzw. przedsądu - wymagania stawiane treści samej skargi.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w następujących przypadkach: jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

W pierwszej kolejności, w ramach badania wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ocenie podlegają wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające jej przyjęcie, które powinny być ujęte przez skarżącego w treści wyodrębnionego w ramach skargi kasacyjnej wniosku oraz jego samodzielnym uzasadnieniu. Oznacza to, że nie podlegają ocenie Sądu Najwyższego na tym etapie podstawy kasacyjne ani ich uzasadnienie.

Cel wymagania z art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty poprzez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Wykazanie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, a także ich prawidłowe, wyczerpujące i zgodne z utrwalonymi w orzecznictwie standardami uzasadnienie spoczywa na skarżącym (w niniejszej sprawie Wnioskodawczyni), który każdorazowo, w zależności od występującej w jego ocenie przesłanki oraz treści przepisów i wskazywanych problemów, powinien zawrzeć w treści uzasadnienia wywód odpowiadający standardom wymaganym od profesjonalnego pełnomocnika.

Istotne wymagania wynikające z utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego dotyczą także przesłanki oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, która to przesłanka została wskazana w skardze kasacyjnej w niniejszej sprawie.

Ze wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. przesłanki oczywistej zasadności skargi kasacyjnej wynika, iż chodzi o łatwo dostrzegalne, mogące mieć istotny wpływ na wynik sprawy uchybienie przepisom prawa. Według utrwalonej linii orzeczniczej Sądu Najwyższego, skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wówczas, gdy zaskarżone orzeczenie jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami prawa albo wydane zostało w wyniku dostrzegalnej w sposób pewny i niewątpliwy bez potrzeby głębszej analizy jurydycznej błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z: 24 lutego 2012 r., sygn. akt V CSK 225/11, 13 kwietnia 2016 r., sygn. akt V CSK 622/15, niepublikowane). Okoliczności te powinny jednoznacznie wskazywać na to, że w zasadniczym postępowaniu skarga zostanie rozstrzygnięta na korzyść strony, która ją wniosła (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z 20 października 2005 r., sygn. akt II CZ 89/2005, z dnia 10 sierpnia 2006 r., sygn. akt V CSK 2004/06, i z 24 lutego 2006 r., sygn. akt IV CSK 8/06, niepublikowane). Powołanie przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej *prima facie* sprzeczności orzeczenia z zasadniczymi i nie podlegającymi różnej wykładni przepisami albo jego wydania w wyniku oczywiście błędnej, dostrzegalnej bez głębszej analizy prawniczej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa. To każdorazowo na Skarżącym przedstawiającym jako okoliczność uzasadniającą rozpoznanie skargi kasacyjnej „oczywiste naruszenie prawa” spoczywa ciężar wykazania kwalifikowanego, oczywistego charakteru naruszenia (zob. *inter alia* postanowienie Sądu Najwyższego z 10 stycznia 2003 r., sygn. akt V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49).

W niniejszej sprawie skarga kasacyjna nie spełniała powyższego wymagania. Przedstawiona przez Skarżącą argumentacja stanowi polemikę z wykładnią i ustaleniami dokonanymi przez Sąd Okręgowy, i tym samym nie spełnia wymagań prowadzących do wniosku o istnieniu umotywowanego wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, który czyni zadość powyższym wymaganiom. Skarżąca podnosząc zarzuty odnoszące się do oceny dowodów nie uwzględniła faktu, iż w zakresie wiarygodności oraz mocy przeprowadzonych dowodów oraz

ustalonego na podstawie dowodów stanu faktycznego nie jest dopuszczalne formułowanie podstawy zarzutów kasacyjnych (art. 398³ § 3 k.p.c.), zaś Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Analiza wniosku nie pozwala na stwierdzenie, że w niniejszej sprawie spełniona została wskazana przez nią przesłanka z powodu uchybienia przepisom postępowania o charakterze elementarnym, oczywistego, rażącego i widocznego *prima facie*. Niezależnie od oceny prawidłowości rozstrzygnięcia Sądu *meriti* nie można zapominać, że nie każde uchybienie przepisom postępowania stanowi o spełnieniu wskazanej przesłanki oczywistej zasadności.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przesądu jest obowiązany brać pod uwagę z urzędu.

jw